

DROGODEPENDENTS “SENSE SOSTRE”

C.Sanclemente
Àmbit Prevenció

OBJECTIUS

1. **DEFINIR** les característiques dels consumidors de drogues que estan sense sostre a Catalunya .
2. **CONÈIXER** les dificultats dels mateixos per accedir a aquests recursos socials.
3. **IDENTIFICAR** les necessitats de la població d'estudi referents a les necessitats bàsiques de sostre, alimentació, higiene i salut.
4. **IDENTIFICAR** les problemàtiques associades que presenten aquest tipus d'usuari en els serveis i les necessitats que tenen els recursos, serveis i els seus professionals en relació a aquest àmbit.

MÈTODE

- Qüestionari individual semi-estructurat a 114 usuaris de drogues sense sostre. 71 ítems, Àrees: vida quotidiana, salut, consum, xarxa social, necessitats percebudes, utilització de recursos, dificultats d'accés i opinió dels mateixos.
- Grup focal d'usuaris
- Entrevista semi-estructurada a diferents recursos de Girona, Lleida, Tarragona i Barcelona.
- Treball de camp maig-juny 2004.

RESULTATS

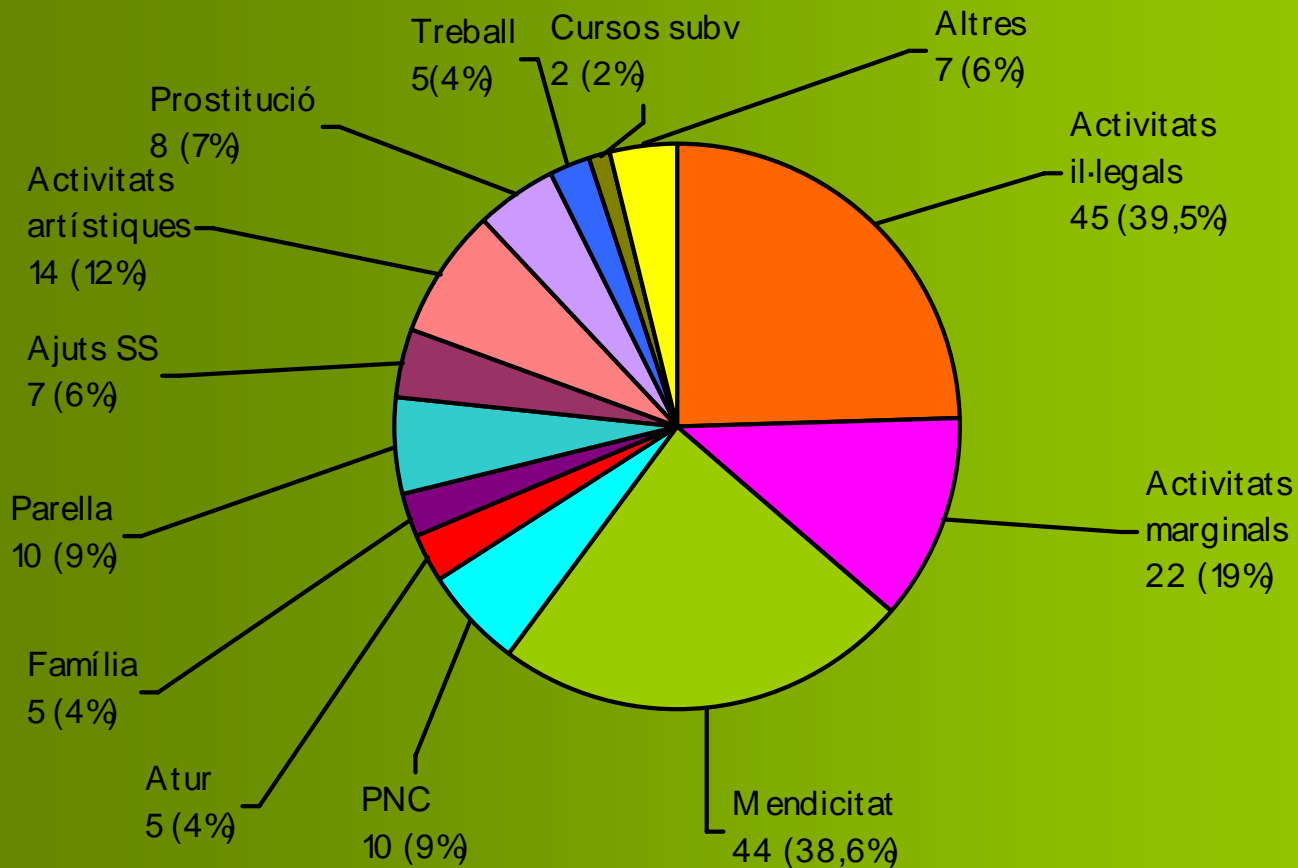
Dades sociodemogràfiques

n=114

- 81.6% homes
- x edat : 33,21
- 71% solters
- 38,6% amb fills
- 57% primaris complets
- 62% tenen ofici i 80% l'han exercit.
- 70% exp. laboral
- 63% presó
- 49% judicis pendents
- 39% no S.S.
- 51% no empadronat
- ingressos econòmics: mitjana diària de 32,14€

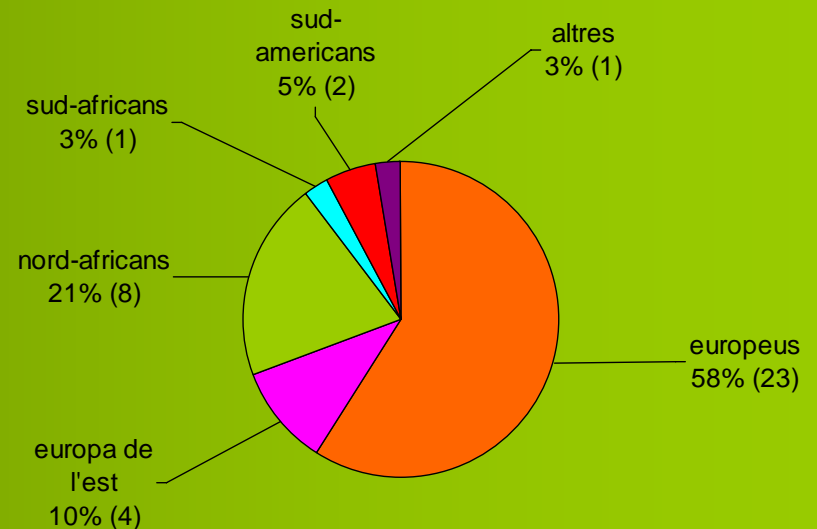
RESULTATS

- Ingressos econòmics:

RESULTATS

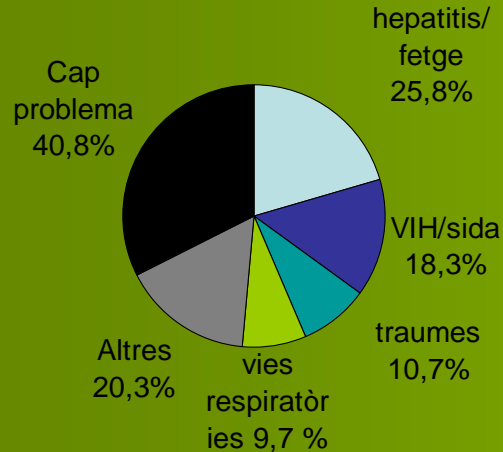
- Estrangers (n=39):
  - Predomini europeu occidental amb el 58% (majoria italians (15))
  - Segon grup nord africans (marroquins (6) 15,4% del total)
  - Dels no comunitaris (n=16) el 62,5% no estan regularitzats.
  - Un 64% porta a BCN entre ≤ 1 i 5 anys.
  - Un 64% va iniciar el consum en el seu país d'origen

SALUT

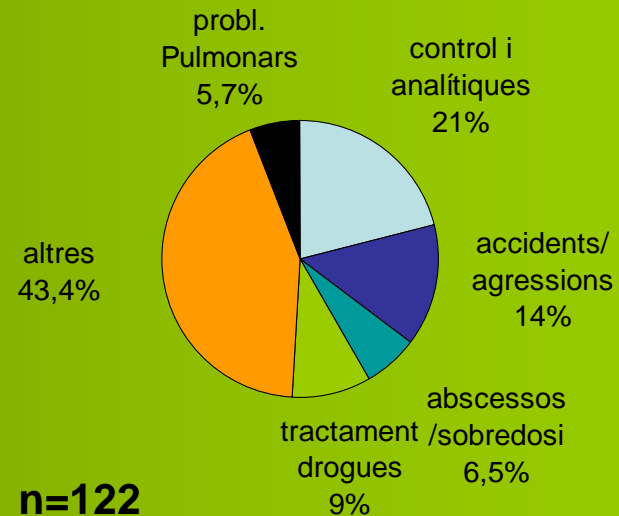
- 55% Hepatitis –C
- 29,8% VIH-Sida
- 5,2% TBC

- Davant un probl.salut:
  - 53,5% acudeix a l'hospital
  - 30,7% ambulatori
  - 17,5% reducció danys

n=93

Problemes de salut percebuts

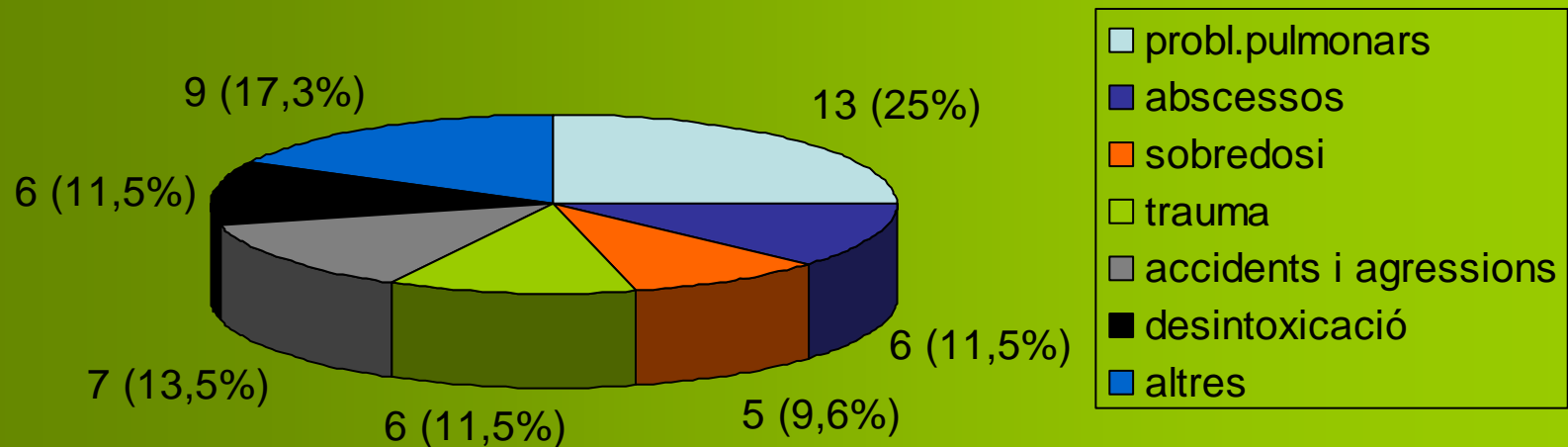

n=122

Motius de consulta

SALUT

- Consulta serveis de reducció de danys: analítiques, abscessos, problemes respiratoris
- Consulta hospital: agressions, accidents i fractures, infeccions pulmonars, infeccions extremitats i proves i analítiques.
- 43,9% ingrés hospital (darrer any)

Motius ingrés hospitalari en el darrer any

CONSUM

- 97,4% consum diari
- 61% → 2-3 subst. diàries
- Cocaïna: 62%
- Heroïna: 55%
- 77% injectors → 41% 3-5 cops/dia i 33% 6-20 cops.
- 86,4% → s'injecten al carrer
- 65% → porta xeringues estèrils
- 59% metadona algun cop
- 43% metadona actualment
- 80% tractament algun cop
- 59% contacte CAS actual

VIDA QUOTIDIANA

Carrer	Alimentació	Higiene/rober
<ul style="list-style-type: none"> • 51,7% : 25 m. a >5 anys 	<ul style="list-style-type: none"> • 66,6% : 2-3 cops/dia 	<ul style="list-style-type: none"> • 49% pertinences a sobre.
<ul style="list-style-type: none"> • 47,86 mesos de mitjana al carrer 	<ul style="list-style-type: none"> • 50% menjar calent • 28% restes 	<ul style="list-style-type: none"> • 63% 1 cop o varis/set. • 22% quinzenal fins 2-3 m
<ul style="list-style-type: none"> • 63,2% dorm a parcs i carrers • 47,8% dorm sol 	<ul style="list-style-type: none"> • Serveis més utilitzats : específics (42,1%) i municipals (31,6%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Servei municipal de dutxes poc utilitzat (7%)
<ul style="list-style-type: none"> • 41,2% robatoris • 26,3% agressions 	<ul style="list-style-type: none"> • Als menjadors municipals es cobreix el 95% de les sol·licituds 	<ul style="list-style-type: none"> • Serveis més utilitzats: 54,4% específics, 22,8% xarxa personal i 13,2% llocs públics,..
<ul style="list-style-type: none"> • 17,5% ha utilitzat algun cop l'alberg 		
<ul style="list-style-type: none"> • 44,8% motius familiars per viure al carrer 		
<ul style="list-style-type: none"> • Inseguretat i manca d'higiene: prals inconvenients 		

XARXA SOCIAL

- 44% no té contacte amb la família
- Els que tenen contacte és amb els pares (66%) i germans (62,9%)
- 44% no té amics.
- 46,5% compte amb 1-2 persones que els poden fer algun favor
- 26,3% no compten amb ningú
- La major part dels favors són: aconsellar (68,4%), donar menjar (66,7%), donar roba (54,4%) i donar diners (52,6%)

Recursos socials

- Demandes de serveis en el darrer any:

	Sol·licitat	%	Utilitzat	%
Alberg municipal	35	30,7	20	17,5
Menjadors municipals	62	54,4	61	53,5
Dutxes	73	64	78	68,4
Rober	47	41,2	50	43,9

Valoració Serveis

Anar al metge?		Problemes i dificultats	
77%	Útil	12%	Altes ràpides, no solucionen problema, poca informació i mal atesos, temps d'espera llarg.
73%	Tracte bo	18%	Mal tracte en general i actituds discriminatòries i poc respectuoses
58%	Accés fàcil	28%	No cartilla SS, no empadronament, cita prèvia i temps d'espera.
Anar a A.Social?		Problemes i dificultats	
42%	Útil	24,5%	No solucionen res, no són àgils, molta burocràcia, anar d'un lloc a l'altre.

VALORACIÓ ALBERG

- **SERVEI** : L'horari és el pitjor. És reduït, estricte i tanca durant el dia. El recurs està bé però molt massificat i han de compartir amb desconeguts. No transmet “normalitat”. Poques places i només per tres dies.
- **NORMATIVA**: Necessària però s'hauria d'actualitzar a la situació dels s.s. (ex. no separar parelles,..)
- **USUARIS**: Ambient conflictiu (baralles, “trapicheos”,..) Usuaris beguts o col·locats i amb poca higiene. Actituds negatives cap als usuaris magrebins. No se senten identificats.
- **ACCESSIBILITAT**: Poques places, només tres dies durant l'operació fred. Molta burocràcia. Llista d'espera .Documentació. Preferència alcohòlics.

VALORACIÓ MENJADORS

- **SERVEI** : El servei està bé i el tracte és bo. Del menjar es queixen de no estar molt apetitós. L'horari és el pitjor. És limitat, estricte i restringit, no compatible amb portar una vida més normalitzada. Està molt massificat i s'ha de menjar ràpid. Hi ha cues.
- **NORMATIVA**: L'accés lliure durant tres dies és molt limitat.
- **USUARIS**: Ambient conflictiu, hi ha malestar i tensions, baralles a la cua i poca higiene.
- **ACCESSIBILITAT**: És més fàcil aconseguir plaça, però així i tot pels s.s és difícil per la documentació (DNI). Molts tràmits. Llistes d'espera per alguns menjadors. Necessitat de transport per anar al de Navas. Prova de tuberculosi previ a l'accés.

VALORACIÓ SERVEIS HIGIENE

- **SERVEI** : S'utilitzen sobretot els de la xarxa específica per drogodependents. N'hi ha pocs (SAPS, SPOTT), amb poques dutxes i amb un horari molt restringit (matí i nit entre setmana) per la demanda que hi ha. Problemes: llargues cues, no arriba aigua calenta per tothom, han d'anar molt ràpid, poca intimitat i de vegades no es poden dutxar. El tracte és bo i la normativa adequada
- **USUARIS**: Degut a la massificació es fan cues que generen discussions, falta de respecte i insults. Els usuaris embruten molt.
- **ACCESSIBILITAT**: Bastant accessibles tant per la seva ubicació com pels requisits i gestions prèvies. Dificultats per l'entrevista prèvia amb l'assistent social i la documentació

NECESSITATS

- **PRIORITATS:** 1r consum, 2n problemes econòmics/vivenda/treball, 3r vivenda i 4t alimentació.
- **ALLOTJAMENT:** descans, intimitat, tranquil·litat, lloc on guardar les pertinences i atenció personalitzada. Més places i llocs on anar. Accés immediat. Menys requisits.
- **ALIMENTACIÓ:** menjar calent diàriament. Accés sense derivació de l'assistent social. Ubicats en llocs propers i sense llistes d'espera.
- **HIGIENE :** Accés diari a dutxes amb tot el necessari. Intimitat. Robers. Servei de perruqueria. Accés ràpid, sense llistes d'espera.

NECESSITATS

- **SALUT:** Cures, medicació gratuïta, accés fàcil i ràpid a la sanitat.
- **DROGUES:** accés ràpid a metadona pel que ho sol·liciti. Tractament per deixar el consum. Seguir consumint. Participació dels usuaris en el seu propi tractament. Atenció a problemes socials i laborals complementaris a un tractament.
- **ALTRES:** Necessitat de programes d'inserció laboral. Llocs des de on poder fer gestions de feina (telèfon, ordinador,..). Dentista. Plantilles. Ajuts econòmics.

CONCLUSIONS

- La meitat (51%) no poden accedir als serveis municipals i sanitaris per no estar empadronats.
- El 39% no té cartilla SS i el 25% dels estrangers no estan regularitzats.
- Les activitats econòmiques (mendicitat, act. marginals,..) són un indicador de l'evolució d'aquest col·lectiu cap a un perfil de "sense sostre".
- Des del '96 el perfil del drogodependent de carrer ha evolucionat cap a un deterioro personal i social important : és més gran, masculí, aïllat socialment, molt assentat en la vida al carrer, menys delictiu i més social

CONCLUSIONS

- En general els principal problemes que els usuaris tenen amb els recursos socials públics són: els horaris, la burocràcia, la distància, la massificació, les poques places, la falta d'intimitat, el tracte poc personalitzat i la necessitat de documentació.
- S'ha de poder garantir l'accés a aquests recursos per tots els que ho necessitin (documentació, tràmits i places)
- Els recursos han de facilitar i potenciar la “**normalitat**”, poder ser tractats com adults amb dret a la intimitat, a la identitat, a la llibertat, a la participació i a la responsabilitat.

DISCUSIÓ

